

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 sierpnia 2017 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu
w składzie następującym:

Przewodniczący	Sędzia	WSA Maciej Busz (spr.)
Sędziowie		WSA Donata Starosta
		WSA Józef Maleszewski
Protokolant	st.sekr.sąd.	Krystyna Pietrowska

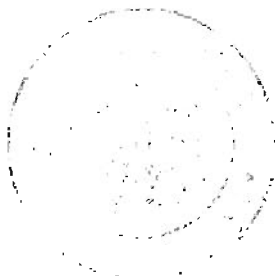
po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 sierpnia 2017 r.
sprawy ze skargi Stowarzyszenia Obrona Zwierząt w Jędrzejowie
na bezczynność Prezydenta Miasta Gniezna
w przedmiocie udostępnienia informacji publicznej

1. umarza postępowanie w zakresie zobowiązania Prezydenta Miasta Gniezna do rozpatrzenia wniosku skarżącego z dnia 21 września 2016 r. ;
2. stwierdza, że organ dopuścił się bezczynności;
3. stwierdza, że bezczynność nie miała miejsca z rażącym naruszeniem prawa;
4. zasądza od Prezydenta Miasta Gniezna na rzecz skarżącego Stowarzyszenia Obrona Zwierząt w Jędrzejowie kwotę 480 zł (czteryście osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność z oryginałem

Monika Zaporożyńska
St. sekretarz sądu

IV SAB/Po 11/17

UZASADNIENIE

Stowarzyszenie Obrona Zwierząt w Jędrzejowie (dalej również: „strona skarżąca”), jako organizacja pożytku publicznego, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, w dniu 21.09.2016r. zwróciło się drogą elektroniczną, za pośrednictwem Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (znanej dalej „ePUAP”), do Urzędu Miejskiego w Gnieźnie z wnioskiem o udzielenie informacji publicznej na temat sposobu i skutków wykonywania zadania „opieka nad bezdomnymi zwierzętami i ich wyłapywanie”, przewidzianego ustawą o ochronie zwierząt.

Zawnioskowano o przystanie pocztą na adres wskazany w nagłówku wniosku krótkiej informacji:

- 1) Z kim (imię, nazwisko lub nazwa, adres) gmina miała obowiązujące w 2015 r. umowy albo komu (imię, nazwisko lub nazwa, adres) udzielała doraźnych zleceń wyłapywania/odławiania bezdomnych zwierząt?
- 2) Z kim (imię, nazwisko lub nazwa, adres) gmina miała obowiązujące w 2015 r. umowy albo komu (imię, nazwisko lub nazwa, adres) udzielała doraźnych zleceń zapewniania opieki bezdomnym zwierzętom?
- 3) Ilu bezdomnym zwierzętom (z podziałem na psy i koty) zapewniono opiekę na koszt gminy w 2015 r.? (nie licząc zwierząt, którymi zajęto się w latach poprzednich)?
- 4) Jaki był w 2015 r. koszt realizacji całego zadania przewidzianego ustawą o ochronie zwierząt (wyłapywanie/odławianie, opieka, usługi weterynaryjne, dokarmianie, inne)?
- 6) Ponadto wniesiono o udostępnienie treści i postaci umowy/umów (wraz z załącznikami) o zapewnianie opieki bezdomnym zwierzętom w 2015 r.

Jako podstawę prawną wniosku wskazano ustawę z dnia 06.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2014.782 j.t.). Wniosek został przesłany na skrzynkę ePUAP o numerze identyfikatora 3003011.

W dniu 16.01.2017r. Stowarzyszenie Obrona Zwierząt w Jędrzejowie nadało w urzędzie pocztowym skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu na bezczynność Prezydenta Miasta Gniezna w przedmiocie udostępnienia informacji publicznej.

Stowarzyszenie zarzuciło organowi naruszenie przepisów art. 61 ust. 1 i 2 Konstytucji RP oraz art. 1 ust. 1 w zw. z art. 10 ust. 1, art. 13 oraz art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 06.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej, Dz.U.2016.1764 j.t. (zwanej dalej: u.d.i.p.).

Stowarzyszenie wniosło o :

1. zobowiązanie strony przeciwnej do rozpatrzenia wniosku skarżącego z dnia 21.09.2016 r.,
2. stwierdzenie, że beczynność Prezydenta Miasta Gniezna miała miejsce z rażącym naruszeniem prawa,
3. zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Skarżące stowarzyszenie wskazało, że od lat uczestniczy w projekcie polegającym na badaniu problemu bezdomności zwierząt w jego wymiarze publicznym. W ramach tego projektu prowadzony jest monitoring działalności schronisk dla bezdomnych zwierząt, hycli oraz polityki gmin i urzędów. Wskazano, że doręczenie wniosku w dniu 21.09.2016 r. potwierdzone zostało Urzędowym Poświadczeniem Przedłożenia, jednak pomimo upływu ustawowych terminów do udzielenia odpowiedzi określonych przez art. 13 ust. 1 u.d.i.p., do dnia złożenia skargi podmiot obowiązany nie udostępnił wnioskowanej informacji publicznej, nie powiadomił wnioskodawcy o powodach opóźnienia oraz o terminie, w jakim udostępni informację, ani też nie wydał w tym przedmiocie decyzji odmownej.

Prezydent Miasta Gniezna w odpowiedzi na skargę wniósł o:

1. umorzenie postępowania, albowiem jest ono bezprzedmiotowe;
2. z ostrożności procesowej, w wypadku nie uwzględnienia wniosku określonego w pkt. 1, o oddalenie skargi z uwagi na jej bezzasadność;
3. obciążenie skarżącego kosztami postępowania wg. norm przepisanych.

Organ stwierdził, że postępowanie w niniejszej sprawie jest bezprzedmiotowe i dlatego winno być umorzone. Organ wskazał, że w dniu 31 stycznia 2017 r. udzielił odpowiedzi na pytania skarżącego. Tak więc nawet korzystny dla skarżącego stowarzyszenia wyrok Sądu w niniejszej sprawie nie zmieniłby jego sytuacji prawnej, albowiem jest już w posiadaniu informacji, których dotyczy skarga.

Organ wskazał, że strona skarżąca skierowała wniosek o udostępnienie informacji publicznej na Elektroniczną Platformę Usług Administracji Publicznej na konto ePUAP o błędnym identyfikatorze nr „3003011”, a Miasto Gniezno posługuje się identyfikatorem ePUAP o numerze „Gniezno3003011”. Organ wskazał, że nie

obsługuje obecnie skrzynki ePUAP o numerze wskazanym przez skarżące stowarzyszenie, stąd nie mógł w ogóle dowiedzieć się o wniosku i udzielić odpowiedzi. Zapytanie skierowano na nieprawidłowy adres ePUAP Urzędu Miejskiego, a to wygenerowało obiektywnie niezawiniony brak podjęcia działania ze strony Urzędu Miejskiego w Gnieźnie.

Ministerstwo Cyfryzacji w odpowiedzi na zapytanie Sądu, w piśmie z dnia 2 czerwca 2017 r. wskazało, że konto ePUAP o nr identyfikatora 3003011 zostało założone w lipcu 2011 r. Został aktywowane na wniosek Prezydenta Miasta Gniezna z dnia 7 lipca 2011 r., a administratorem konta została Zenona Józefa Lisiecka - Hoffman.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu zważył, co następuje:

Skarga okazała się częściowo uzasadniona.

Zgodnie z art. 1 § 1 i 2 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. - Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. Nr 153, poz. 1269, z późn. zm.) sądy administracyjne sprawują wymiar sprawiedliwości poprzez kontrolę działalności administracji publicznej, przy czym kontrola ta sprawowana jest pod względem zgodności z prawem (legalności), jeżeli ustawy nie stanowią inaczej. W świetle art. 3 § 2 pkt 8 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (j.t. Dz. U. z 2016 r. poz. 718 ze zm. - dalej: p.p.s.a.) – w brzmieniu obowiązującym od 15 sierpnia 2015 r. – kontrola działalności administracji publicznej przez ww. sądy obejmuje m.in. orzekanie w sprawach skarg na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania w przypadkach określonych w art. 3 § 2 pkt 1–4 p.p.s.a., tj. mających za przedmiot: (1) decyzje administracyjne; (2) postanowienia w postępowaniu administracyjnym, na które służy zażalenie albo kończące postępowanie, a także postanowienia rozstrzygające sprawę co do istoty; (3) postanowienia wydane w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym, na które służy zażalenie, z wyłączeniem postanowień wierzyciela o niedopuszczalności zgłoszonego zarzutu oraz postanowień, przedmiotem których jest stanowisko wierzyciela w sprawie zgłoszonego zarzutu; (4) inne niż określone w pkt 1-3 akty lub czynności z zakresu administracji publicznej dotyczące uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa, z wyłączeniem aktów lub czynności podjętych w ramach postępowania administracyjnego określonego w ustawie z dnia 14 czerwca

1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, z późn. zm.; dalej w skrócie: "k.p.a.") oraz postępowań określonych w działach IV, V i VI ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613) oraz postępowań, do których mają zastosowanie przepisy powołanych ustaw.

Ponadto, zgodnie z art. 3 § 2 pkt 9 p.p.s.a. (obowiązującym od 15 sierpnia 2015 r.) kontrola ta obejmuje także bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania w sprawach dotyczących innych niż określone w pkt 1-3 aktów lub czynności z zakresu administracji publicznej dotyczących uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa podjętych w ramach postępowania administracyjnego określonego w Kodeksie postępowania administracyjnego oraz postępowań określonych w działach IV, V i VI Ordynacji podatkowej oraz postępowań, do których mają zastosowanie przepisy powołanych ustaw.

W przypadku skarg na bezczynność kontroli sądu poddawany jest brak aktu lub czynności w sytuacji, gdy organ miał obowiązek podjąć działanie w określonej formie i w określonym przez prawo terminie. Dla dopuszczalności skargi na bezczynność nie mają znaczenia powody, dla jakich akt nie został podjęty lub czynność nie została dokonana, jak również to, czy bezczynność organu spowodowana została zawinioną, czy niezawinioną opieszałością organu. W sprawach o udostępnienie informacji publicznej skarga na bezczynność przysługuje nie tylko w przypadku faktycznego "milczenia" (bierności) podmiotu zobowiązanego do udzielenia informacji, ale również w sytuacji, gdy podmiot ten stwierdza, że żądana informacja nie stanowi informacji publicznej lub nie podlega udostępnieniu.

W myśl art. 21 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2014 r. poz. 782; dalej: "u.d.i.p.") do skarg rozpatrywanych w postępowaniach o udostępnienie informacji publicznej stosuje się przepisy ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Jednakże, zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą sądów administracyjnych, dla dopuszczalności skargi na bezczynność organu w przedmiocie udostępnienia informacji publicznej nie jest wymagane poprzedzenie jej jakimkolwiek środkiem zaskarżenia na drodze administracyjnej, ani wezwaniem do usunięcia naruszenia prawa, o jakim mowa w art. 52 § 3 p.p.s.a. (por. wyrok NSA z 24.05.2006 r., I OSK 601/05, dostępny w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych, <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>, w skrócie: "CBOSA"). Ponadto do skargi na bezczynność nie mają zastosowania terminy do wniesienia skargi ustalone w przepisach art. 53 p.p.s.a. (zob.

postanowienia NSA: z 11.05.2011 r., I OSK 716/11; z 26.05.2011 r., I OSK 857/11 – CBOSA). Oznacza to, że skarga na bezczynność może być skutecznie wniesiona aż do chwili ustania stanu bezczynności, tj. do chwili załatwienia sprawy przez organ administracji publicznej poprzez wydanie decyzji, postanowienia albo innego aktu lub podjęcie czynności (por. wyrok NSA z 29.04.2011 r., I FSK 249/10; a także wyrok WSA z 27.10.2011 r., II SAB/Po 60/11 – CBOSA).

Przechodząc do merytorycznego rozpoznania skargi należy stwierdzić, że jej przedmiotem uczyniono bezczynność Prezydenta Miasta Gniezna w udostępnieniu stronie skarżącej informacji publicznej określonej we wniosku z dnia 21 września 2016 r. w zakresie sposobu i skutków wykonywania przez gminę zadania: „opieka nad bezdomnymi zwierzętami i ich wyłapywanie”.

Dla prawidłowego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy ze skargi na bezczynność organu w udostępnieniu informacji publicznej niezbędne jest uprzednie przesądzenie, czy żądana informacja jest w ogóle informacją publiczną, a adresat wniosku należy do kręgu podmiotów zobowiązanych do udzielania takich informacji.

Wobec tego należy wskazać, że prawo dostępu do informacji publicznej wywodzi się wprost z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.; dalej jako: "Konstytucja"), która w art. 61 ust. 1 stanowi, że obywatel ma prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne, a ponadto o działalności organów samorządu gospodarczego i zawodowego, a także innych osób oraz jednostek organizacyjnych w zakresie, w jakim wykonują one zadania władzy publicznej i gospodarują mieniem komunalnym lub majątkiem Skarbu Państwa. Prawo do uzyskiwania informacji obejmuje dostęp do dokumentów oraz wstęp na posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów, z możliwością rejestracji dźwięku lub obrazu (art. 61 ust. 2 Konstytucji). Ograniczenie tego prawa może nastąpić wyłącznie ze względu na określone w ustawach ochronę wolności i praw innych osób i podmiotów gospodarczych oraz ochronę porządku publicznego, bezpieczeństwa lub ważnego interesu gospodarczego państwa (art. 61 ust. 3 Konstytucji).

Tryb udzielania informacji, o jakich mowa w art. 61 ust. 1 i 2 Konstytucji, określają ustawy (art. 61 ust. 4 Konstytucji). Podstawowym aktem prawnym regulującym tę problematykę jest ustawa o dostępie do informacji publicznej, która normuje podstawowe zasady oraz tryby udostępniania tego rodzaju informacji.

Jednocześnie ustawa ta wprowadziła definicję legalną "informacji publicznej", przez którą, zgodnie z art. 1 ust. 1 u.d.i.p., należy rozumieć "każdą informację o sprawach publicznych".

W doktrynie zasadnie wskazuje się, że informacją publiczną jest każda wiadomość wytworzona lub odnoszona do władz publicznych, a także wytworzona lub odnoszona do innych podmiotów wykonujących funkcje publiczne w zakresie wykonywania przez nie zadań władzy publicznej i gospodarowania mieniem komunalnym lub majątkiem Skarbu Państwa (zob. M. Jaśkowska, Dostęp do informacji publicznych w świetle orzecznictwa NSA, Toruń 2002, s. 28–29).

Żądane przez stronę skarżącą informacje w zakresie sposobu i skutków wykonywania przez gminę zadania: „opieka nad bezdomnymi zwierzętami i ich wyłapywanie” należało uznać za informację publiczną w rozumieniu u.d.i.p. z uwagi na fakt, iż zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 856 ze zm., dalej: „ustawa o ochronie zwierząt”) zapobieganie bezdomności zwierząt i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gmin. Sąd podkreśla, że takiej kwalifikacji wnioskowanej informacji nie kwestionował również Prezydent Miasta Gniezna.

Rozważając z kolei podmiotowy aspekt sprawy należy zauważyć, że organami władzy publicznej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 u.d.i.p. są organy samorządu terytorialnego, a więc organy gminy. W związku z tym Prezydenta Miasta należy zaliczyć do podmiotów obowiązanych do udostępniania informacji publicznej.

Mając wszystko to na uwadze Sąd uznał skargę wniesioną w niniejszej sprawie za dopuszczalną.

Skoro więc ustalono, że przedmiotowy wniosek w części dotyczył informacji publicznej, a Prezydent Miasta Gniezna jest organem zobowiązanym do jej udostępnienia, w dalszej kolejności ocenić należało czy wniosek skarżącej został rozpatrzony w sposób przewidziany przepisami prawa.

Ustawa o dostępie do informacji publicznej określa tryb jej udzielania, w tym obowiązki podmiotu, do którego został skierowany wniosek w przedmiotowym zakresie, wskazując w szczególności w jaki sposób zainicjowane takim wnioskiem postępowanie powinno zostać zakończone. Podmiot, do którego złożono wniosek powinien albo udostępnić informację w formie czynności materialno-technicznej (art.

10 w zw. z art. 14 i 13 u.d.i.p.) albo, w drodze decyzji, odmówić jej udostępnienia (art. 16 ust. 1 u.d.i.p.).

Zgodnie z art. 10 ust. 1 u.d.i.p., informacja publiczna, która nie została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej lub centralnym repozytorium, jest udostępniana na wniosek. Żaden przepis prawa nie nakłada na dysponenta takiej informacji obowiązku nadawania tejże czynności ściśle określonej formy. Na podstawie art. 14 ust. 1 u.d.i.p., jeżeli organ udostępnia informację publiczną na wniosek, powinien uczynić to w sposób i w formie zgodnych z wnioskiem. W sytuacji gdy taka informacja nie może być udostępniona w sposób lub w formie określonych we wniosku, podmiot zobowiązany do udostępnienia powiadamia pisemnie wnioskodawcę o przyczynach braku możliwości udostępnienia informacji zgodnie z wnioskiem i wskazuje, w jaki sposób lub w jakiej formie informacja może być udostępniona niezwłocznie. W takim przypadku, zgodnie z art. 14 ust. 2 u.d.i.p., jeżeli w terminie 14 dni od dnia powiadomienia wnioskodawca nie złoży wniosku o udostępnienie informacji w sposób lub w formie wskazanych w powiadomieniu, postępowanie o udostępnienie informacji umarza się. W ramach powyższego powiadomienia wnioskodawcy organ jest również zobowiązany do jego poinformowania, że jeżeli w terminie 14 dni od powiadomienia, nie złoży wniosku o udostępnienie informacji w sposób lub formie wskazanych w powiadomieniu, postępowanie o udostępnienie informacji publicznej zostanie umorzone.

W ocenie Sądu uchybienie organu jest bezsporne. Czternastodniowy termin odpowiedzi na wniosek o udzielenie informacji publicznej z dnia 21 września 2016 r. upłynął z dniem 5 października 2016 r.

Stosownie do art. 13 ust. 1 u.d.i.p. udostępnianie informacji publicznej na wniosek następuje bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, z zastrzeżeniem ust. 2 i art. 15 ust. 2. Jeżeli informacja nie może być udostępniona w terminie określonym w ust. 1, podmiot obowiązany do jej udostępnienia powiadamia w tym terminie o powodach opóźnienia oraz o terminie, w jakim udostępni informację, nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia złożenia wniosku (art. 13 ust. 2). W świetle ugruntowanego stanowiska sądów administracyjnych, pozostawanie w bezczynności przez podmiot obowiązany do udostępnienia informacji publicznej, oznacza niepodjęcie - w terminie wskazanym w art. 13 ustawy - stosownych czynności. Bezczytność polega zatem zasadniczo na nieudostępnieniu informacji i na niewydaniu decyzji o odmowie jej udzielenia lub decyzji o umorzeniu

postępowania (art. 16 ust. 1) jak też nie poinformowaniu, iż organ nie dysponuje żadną informacją lub, że żądana informacja nie ma charakteru informacji publicznej. Stan bezczynności ustępuje w sytuacji gdy organ udostępni żadaną informację w zakresie i w formie wnioskowanej przez podmiot zainteresowany jej uzyskaniem (por. II SAB/Go 57/16).

Sąd wskazuje, że w dniu 21 września 2016 r., strona skarżąca skierowała do Urzędu Miejskiego w Gnieźnie wniosek o udostępnienie informacji publicznej w postaci informacji dotyczącej sposobu i skutków wykonywania przez gminę Miasto Gniezno zadania w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami i ich wyłapywania. Wniosek o udostępnienie informacji publicznej został skierowany na Elektroniczną Platformę Usług Administracji Publicznej. Z urzędowego poświadczenia przedłożenia jednoznacznie wynika, że nadawca wniosku o udzielenie informacji publicznej skierował wniosek na konto ePUAP o identyfikatorze nr „3003011”. Prezydent Miasta Gniezna wskazał, że posługuje się identyfikatorem ePUAP o nr „Gniezno3003011”, natomiast nie obsługuje skrzynki ePUAP o numerze wskazanym przez stronę skarżącą. Organ wskazał, że dnia 19 stycznia 2017 r., do Urzędu Miejskiego w Gnieźnie wpłynęła skarga na bezczynność i dopiero ww. dnia organ powziął informację o istnieniu wniosku strony skarżącej o dostęp do informacji publicznej. W dniu 31 stycznia 2017 r. organ udzielił odpowiedzi na wszystkie pytania strony skarżącej. Sąd wskazuje, że konta ePUAP nadaje i likwiduje Minister Cyfryzacji. Mając na względzie niniejszą skargę, dnia 26 stycznia 2017 r., Prezydent Miasta Gniezna wystąpił z wnioskiem do Ministerstwa Cyfryzacji o zmianę administratora konta na ePUAP o identyfikatorze nr „3003011”. W tym samym wniosku Prezydent Miasta Gniezna zwrócił się również o informację kiedy profile ePUAP dostały uprawnienia podmiotu publicznego oraz kto był ich dotychczasowym administratorem.

Sąd wskazuje, że organ był odpowiedzialny za konto o nr identyfikatora 3003011. Ministerstwo Cyfryzacji w piśmie z 2 czerwca 2017 r. wyjaśniło, że konto to zostało założone w lipcu 2011 r. Na wniosek Prezydenta Miasta Gniezna z dnia 7 lipca 2011 r. zostało aktywowane, a administratorem konta została Zenona Józefa Lisiecka - Hoffman. Stowarzyszenie skorzystało z platformy ePUAP i należy przyjąć, że wniosek wpłynął do organu. Brak odpowiedniego zorganizowania systemu obsługi korespondencji elektronicznej i obsługa jednego konta ePUAP, przy pominięciu drugiego założonego i dostępnego konta jest przyczyną bezczynności organu.

Należy zauważyć, że do obowiązków organu administracji publicznej, jak też i innych podmiotów wykonujących zadania publiczne, należy taka konfiguracja poczty elektronicznej oraz takie zorganizowanie obsługi technicznej poczty elektronicznej, aby zapewnić bezproblemowy i niezwłoczny odbiór przesyłanych na ten adres podań, wobec prawnej dopuszczalności ich wnoszenia także drogą elektroniczną (por. postanowienie NSA z dnia 10 września 2015 r., sygn. I OSK 1968/15 i z dnia 3 listopada 2015 r., sygn. akt I OSK 1940/15 – opubl. CBOSA). Jednostka ma bowiem prawo działać w zaufaniu do podmiotu podającego publicznie adres i oczekiwać, że skoro podany zostaje do publicznej wiadomości adres poczty elektronicznej, to kierowana na ten adres poczta będzie odbierana. Odmienne zapatrywanie czyniłoby w praktyce prawo do wnioskowania o informację publiczną za pomocą poczty elektronicznej (e-mail) iluzorycznym, którego skuteczność zależna byłaby od arbitralnej woli organu (por. postanowienie NSA z dnia 10 września 2015 r., sygn. I OSK 1968/15 i z dnia 3 listopada 2015 r., sygn. akt I OSK 1940/15). Ugruntowane orzecznictwo sądowoadministracyjne nakazuje zaś za wniosek pisemny uznawać również przesłanie zapytania pocztą elektroniczną (e-mail) - i to nawet, gdy do jego autoryzacji nie zostanie użyty podpis elektroniczny (zob. np. wyrok NSA z dnia 16 marca 2009 r., I OSK 1277/08). Wyjaśnić też należy, że do obowiązków organu administracji publicznej należy taka konfiguracja poczty elektronicznej, w tym filtrów antyspamowych, oraz takie zorganizowanie obsługi technicznej poczty elektronicznej organu - aby zapewnić bezproblemowy i niezwłoczny odbiór przesyłanych na ten adres podań, wobec prawnej dopuszczalności ich wnoszenia także drogą elektroniczną (zob. postanowienie NSA z dnia 10 września 2015 r., I OSK 1968/15; postanowienie NSA z dnia 3 listopada 2015 r., I OSK 1940/15, CBOSA). Skutki trudności, błędów czy nieprawidłowości w zakresie kształtowania i obsługiwanego przez organy administracji publicznej oficjalnych systemów służących do komunikacji z tymi organami (np. poczty elektronicznej, systemu ePUAP) nie mogą być przerzucane na korzystających z tych systemów (zob. postanowienie NSA z dnia 5 listopada 2015 r., I OZ 1414/15; por. też: wyrok NSA z dnia 16 lutego 2016 r., I OSK 2186/14). Tym samym ryzyko nieodebrania przez organ wysłanego do niego przy użyciu poczty elektronicznej wniosku, skierowanego na oficjalnie podany adres poczty elektronicznej organu, obciążało ten organ, a nie skarżącego (postanowienie NSA z dnia 18 listopada 2015 r., I OSK 2897/15). Z orzecznictwa tego wynika w istocie domniemanie, że jeżeli wiadomość została prawidłowo nadana na oficjalny

adres poczty elektronicznej organu, to znaczy, że dotarła ona do adresata. Odmienne zapatrywanie sprawiałoby bowiem, że w praktyce prawo do wnioskowania o informację publiczną za pomocą poczty elektronicznej (e-mail) byłoby iluzoryczne, a jego skuteczność zależna byłaby od arbitralnej woli organu. Godziłoby to w regulacje konstytucyjne, wymagające zapewnienia sprawności działania władz publicznych (preambuła Konstytucji), jak też dostępność informacji publicznej - art. 61 ust. 1 Konstytucji. Wskazać jednak należy, że dla zastosowania opisanego wyżej domniemania kluczowe jest ustalenie, czy wniosek został w ogóle wysłany drogą elektroniczną. Dopiero potwierdzenie tego faktu pozwala przenieść ciężar dowodu, że wniosek nie został doręczony, na organ administracji, na którego adres poczty elektronicznej skierowany został wniosek. W przywołanym wyżej orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego przyjmowano, że wydruk z poczty elektronicznej nadawcy stanowi dostateczny dowód, że wiadomość zawierająca wniosek została wysłana (zob. wyrok NSA z dnia 16 września 2016 r., I OSK 1924/16).

Skarżący przy wysłaniu swojego wniosku o udostępnienie informacji publicznej w dniu 21.09.2016 r. dokonał większych aktów staranności niż przewiduje to w/w wyrok NSA - skorzystał bowiem z Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (ePUAP), specjalnie dedykowanej komunikacji obywateli z jednostkami administracji publicznej, która umożliwia składanie pism elektronicznych ze skutkiem prawnym bez konieczności stosowania podpisu kwalifikowanego (Profil Zaufany). Skarżący wysłał swój wniosek na skrytkę przypisaną Urzędowi Miejskiemu w Gnieźnie, miał więc wszelkie dane po temu. aby ufać, że wniosek trafi do prezydenta miasta, jako, zgodnie z art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 08.03.1990 r. o samorządzie gminnym, (Dz.U.2016.446 j.t.), kierownika urzędu miejskiego, że skrytka ta jest obsługiwana, a pisma odbierane, szczególnie, że uzyskał Urzędowe Poświadczenie Przedłożenia.

Doręczenie wniosku w dniu 21.09.2016 r. potwierdzone zostało Urzędowym Poświadczeniem Przedłożenia, jednak pomimo upływu ustawowych terminów do udzielenia odpowiedzi określonych przez art. 13 ust. 1 u.d.i.p. organ udzielił odpowiedzi dopiero w dniu 31 stycznia 2017 r. W ocenie Sądu organ pozostawał w bezczynności od 21 września 2016 r. do 31 stycznia 2017 r.

Skoro załatwienie wniosku skarżącego nastąpiło po wniesieniu skargi, a przed dniem wydania wyroku w sprawie, musiało to skutkować umorzeniem postępowania

na podstawie art. 161 § 1 pkt 3 p.p.s.a., jak też Sąd orzekł w punkcie 1 sentencji wyroku. Zgodnie z ww. przepisem Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, gdy postępowanie z innych przyczyn stało się bezprzedmiotowe.

Nadal na Sądzie spoczywał określony w art. 149 § 2 p.p.s.a. obowiązek stwierdzenia, czy beczynność organu lub przewlekłe prowadzenie postępowania przez organ miały miejsce z rażącym naruszeniem prawa.

Sąd zważył, że stwierdzona w niniejszej sprawie beczynność nie miała miejsca z rażącym naruszeniem prawa. Dla oceny, czy beczynność i przewlekłość organu miała charakter rażącego naruszenia prawa w każdej sprawie konieczna jest indywidualna ocena. Nie jest wystarczające samo przekroczenie ustawowych terminów, musi być ono znaczne, bądź też przejawiać się w braku jakiegokolwiek reakcji organu na wniosek strony.

Rażącym naruszeniem prawa będzie stan, w którym bez żadnej wątpliwości i wahań można stwierdzić, że naruszono prawo w sposób oczywisty. Kwalifikacja naruszenia jako rażące musi posiadać pewne dodatkowe cechy w stosunku do stanu określanego po prostu jako naruszenie, bądź zwykłe naruszenie. Dla uznania rażącego naruszenia prawa nie jest wystarczające samo przekroczenie przez organ ustawowych obowiązków, czyli także terminów załatwienia sprawy. Wspomniane przekroczenie musi być znaczne i niezaprzeczalne, jednak rażące opóźnienie w podejmowanych przez organ czynnościach musi być oczywiście pozbawione jakiegokolwiek racjonalnego uzasadnienia.

Terminy udostępnienia informacji publicznej zostały przez organ bezsprzecznie przekroczone, jednak Sąd uznał, że działanie to nie było zamierzone i wynikało z nieprawidłowej organizacji obsługi systemu ePUAP w Urzędzie Miasta Gniezna. W związku z czym nie można uznać tej beczynności za dokonaną z rażącym naruszeniem prawa.

O zwrocie kosztów Sąd postanowił w punkcie 4 sentencji wyroku na mocy art. 200 p.p.s.a.

MZ

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność z oryginałem

Monika Zaporożńska
St. sekretarz sądowy